herpy

PILEGIFTFRØER

Yurimaguas Poison Frog

Ameerega hahneli

Ameerega hahneli er en lille, dagaktiv pilegiftfrø på 17-22 mm med lyse sidestriber og blå bug, som lever i regnskovens løvlag i store dele af Amazonas-lavlandet. Hannen bærer haletudserne til rindende vand, og haletudserne kræver strøm i vandet. Arten er almindelig i naturen, men sjælden i fangenskab.

Familie: Dendrobatidae Tidligere navn: *Epipedobates hahneli; Dendrobates hahneli* Udgivet 16. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**17-22 mm** snude-kloak-længde
Levetid	**6-10 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Jordboende**
Biotop	**Regnskov**
Hudgift i naturen	**Mild**
Hudgift i fangenskab	**Ingen** Opdrættede dyr. Vildfangne dyr kan beholde giften længe
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**50 × 50 × 50 cm** L × B × H til 4 voksne dyr
Temperatur, dag	**23-25 °C**
Temperatur, nat	**19-21 °C**
Luftfugtighed	**65-90 %**
Vand	**Vandskål** dybde 1-2 cm
UVB	**Valgfri** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter og små leddyr (springhaler, bananfluer)**
Holdes	**Parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Udvikling	**Haletudserne bæres til vand**
Æglægning	**På jorden**
Kønsmoden	**7-12 mdr.**
Æg pr. lægning	**6-33**
Klækning	**4-16 dage**
Larvetid	**55-65 dage** fra klækning til metamorfose
Larvefoder	**Færdigfoder**
Yngelpleje	**Vogter æggene og bærer haletudserne**

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Alle arter i slægten Ameerega står på CITES bilag II, så handel over grænser kræver CITES-papirer. Opdrættede dyr bør sælges med dokumentation for afstamning. EU-bilaget er ikke aflæst i referencetabellen og er derfor ikke angivet.

Om arten

Ameerega hahneli (Boulenger, 1884) er en lille pilegiftfrø. Hannerne er 17-19 mm og hunnerne 19-22 mm fra snude til kloak. Ryg og lemmer er brune, fint granulerede og med eller uden sorte pletter. Siderne er sorte og afgrænset foroven af en smal hvid eller flødefarvet stribe fra snuden til lysken. Bugen er blå med sort netmønster, og der er gulorange pletter på undersiden af armene, indersiden af underbenene og i lysken. Der findes flere lokale former, fx 'Nauta', 'Varadero' og 'Yumbatos'.

Arten har tidligere heddet *Dendrobates hahneli* og *Epipedobates hahneli*, og den er blevet blandet sammen med *Ameerega picta*. Det, der i dag kaldes *A. hahneli*, kan dække over flere arter; *Ameerega altamazonica* er allerede udskilt. Artsnavnet hylder indsamleren Paul Hahnel.

Som andre arter i slægten *Ameerega* har *A. hahneli* alkaloider i huden, som dyrene i naturen får fra leddyr i føden. Opdrættede dyr, der ikke får disse leddyr, er ikke giftige. Vildfangne dyr regnes for milde: vask hænder før og efter kontakt, og rør ikke øjne og mund.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Udbredelse og levested

A. hahneli findes i det vestlige og nordlige Amazonas' lavland i Brasilien, Bolivia, Peru, Ecuador, Colombia, Venezuela, Guyana, Fransk Guyana og Surinam. Typefundstedet er Yurimaguas ved Río Huallaga i det nordlige Peru.

> **Oprindelig udbredelse:** Brasilien, Bolivia, Peru, Ecuador, Colombia, Venezuela, Guyana, Fransk Guyana og Surinam.

LEVESTED

Arten lever i lavlandets regnskov på skovbunden, ofte ved nedfaldne palmeblade, grene og små lysninger i skoven. Den er dagaktiv og skjuler sig om natten i lav vegetation. Arten er almindelig i det meste af udbredelsen, men sjælden i Guyana-landene. Klimaet i Amazonas-lavlandet er varmt og fugtigt hele året med små udsving i temperaturen. Tab af skov er en lokal trussel, men bestanden som helhed er stabil, og arten er ikke truet.

Pasning

TERRARIET

Der findes kun begrænset viden om pasningen af *Ameerega hahneli*, og kravene kan variere mellem de forskellige former og mulige skjulte arter. *Ameerega trivittata* lever i samme del af Amazonas og er bedre kendt i fangenskab. *Ameerega bassleri* lever i køligere skov ved bjergfoden og har andre krav.

Et terrarie på 50 × 50 × 50 cm (længde, bredde, højde) passer til en lille gruppe på fire voksne dyr. En flydende bund, hvor overskydende vand løber gennem et filterskum til en lille rende foran, sikrer, at bunden altid er drænet; renden tømmes, så der højst står 1 cm vand. Bunden dækkes med et tykt lag løv af fx eg og magnolie med grene, bark og frøkapsler ovenpå. Indret med drivtømmer, nogle små bromelier og bredbladede planter som *Epipremnum*. Låget skal have net, så luften ikke står stille.

TEMPERATUR

Om dagen passer omkring 25 °C og om natten omkring 19 °C. Lysrør uden for terrariet kan levere både lys og den nødvendige varme. Over 28 °C er der risiko for stress; køl med en blæser og ekstra sprøjtning. Der er ingen vinterhvile, men en tre måneders tørtid indgår i avlen (se Parring).

Læs mere: Vinterhvile og årstider

LUFTFUGTIGHED OG SPRØJTNING

Luftfugtigheden skal være 65-90 %. Sprøjt eller brug regnanlæg tre gange om dagen med osmosevand, gerne blandet med lidt postevand (omkring 15 %), og lad løvlaget tørre lidt mellem sprøjtningerne, så der ikke dannes skimmel. I tørtiden sprøjtes kun én gang om morgenen. Luften må ikke stå stille.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

VAND OG VANDKVALITET

Der skal altid være lidt vand at gå til, fx i drænrenden eller en lav vandskål med 1-2 cm vand. I tørtiden tømmes renden ikke, så dyrene stadig har adgang til vand.

Haletudserne kræver rindende vand og dør i stillestående vand inden for 2-3 dage. Hannen finder derfor ikke et sted at afsætte haletudserne i et almindeligt terrarie og bærer dem på ryggen, til de dør. Haletudserne opdrættes i et lille akvarium med et filter eller en pumpe, der laver en svag strøm (se Æg og haletudser).

Læs mere: Opdræt af haletudser

LYS OG UVB

Lyset kan være lysrør eller LED med planteegnet spektrum i 10-12 timer. UVB er ikke nødvendigt; en svag UVB-pære (Ferguson-zone 1) kan bruges, når der er skjul, så dyrene kan trække væk fra lyset.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Den lille bananflue (*Drosophila melanogaster*) er det vigtigste foder. Voksne dyr tager også den store bananflue (*Drosophila hydei*), men springer den ofte over, fordi den er lidt for stor. Giv så varieret foder som muligt: isopoder, springhaler, bladlus og ketsjede småinsekter fra engen om sommeren. Fodr hver anden dag med så meget, som dyrene æder på omkring en time. Drys foderdyrene ved hver fodring med et komplet kalk- og vitamintilskud til pilegiftfrøer, og giv ekstra A-vitamin en til to gange om måneden; to gange, hvis lægningerne bliver dårligere.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Arten er dagaktiv og lever på jorden, men er mest aktiv tidligt om morgenen og sidst på eftermiddagen og om aftenen; resten af dagen er den mere sky. Ved daggry og skumring kalder hannerne næsten uafbrudt, med en lang række korte peb; kaldet under frieriet består kun af tre toner. Om natten sidder dyrene på bredbladede planter højt i terrariet. I naturen er hannerne territoriale, men i terrariet trives arten i grupper uden tegn på aggression mellem hverken hanner eller hunner. Pilegiftfrøer bør ikke håndteres; flyt dem med et rent glas eller en lille beholder ved rengøring.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Hunnerne er lidt større end hannerne, og hannens kald er den sikreste måde at kende kønnene på. Hannerne begynder at kalde, når de er omkring syv måneder gamle, og de første levedygtige lægninger kommer omkring et år efter metamorfosen. Et par findes lettest ved at opdrætte en lille gruppe unge dyr sammen.

PARRING

Arten yngler let, når temperatur, fugt og dyrenes sundhed er i orden. Efterlign en tørtid fra december til februar med kun én sprøjtning om dagen, og derefter en regntid fra marts til november med fuld sprøjtning. I regntiden yngler dyrene uafbrudt.

ÆG OG HALETUDSER

Hunnen lægger 6-33 pigmenterede æg i løvlaget eller i en tom filmdåse, der ligger på bunden, op til 2-3 lægninger om måneden i regntiden. Hannen holder sig ved æggene og beskytter dem. I naturen bærer hannen haletudserne til en bæk eller en vandpyt med strømmende vand. I terrariet afsætter han dem ikke, så æggene tages ud nogle dage før klækningen og lægges i en petriskål med et par dråber vand, til haletudserne klækker. De flyttes derefter med en ske eller pipette til et lille akvarium med et filter eller en pumpe, der giver en svag strøm, lidt fint grus, egeblade og en stor sten som landgang. Skift halvdelen af vandet hver uge, så der er nok ilt. Haletudserne æder kun algetabletter, ikke almindeligt fiskefoder. Et varmelegeme er ikke nødvendigt ved en rumtemperatur omkring 19 °C.

METAMORFOSE

Æggene klækker efter 4-16 dage. Haletudserne bliver til små frøer efter omkring to måneder, afhængigt af vandtemperaturen. Varmere vand giver hurtigere vækst, men ofte problemer, fordi haletudserne vokser for hurtigt. Ungerne forlader næsten altid vandet, mens de stadig har halen, så hold øje, når forbenene bryder frem, og sørg for let adgang til land.

OPDRÆT AF UNGER

De nyforvandlede unger flyttes til en enkel, ventileret plastboks den første måned, så det er let at holde øje med dem. Luftfugtigheden skal her være 80-95 %. Efter en måned er halen væk, og farverne begynder at vise sig. Ungerne kan kun æde meget små foderdyr: de mindste springhaler, bladlus og lignende, indtil de er omkring tre måneder; derefter tager de også den lille bananflue. Ved tre måneder flyttes de til et terrarie som de voksnes. Fra omkring seks måneder bliver de mere sky om dagen, ligesom de voksne.

Sundhed og typiske fejl

Der findes ingen sygdomsbeskrivelser for arten, så de almindelige problemer hos pilegiftfrøer gælder:

- Haletudser i stillestående vand dør inden for få dage.
- For høj temperatur og stillestående luft, som giver stress og skimmel.
- Chytridsvamp (*Batrachochytrium dendrobatidis*). Nye dyr holdes i karantæne i mindst seks uger.

- Mangel på kalk og vitaminer, især A-vitamin, som giver svage knogler, dårlig vækst og dårlige lægninger.
- Snavset vand og bakterier i vandskålen.

Levealderen i fangenskab er ikke dokumenteret; tallet i boksen er et skøn ud fra beslægtede arter. Kontakt en dyrlæge med forstand på padder, hvis et dyr holder op med at spise eller taber sig.

Læs mere: Karantæne og hygiejne

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.